

Smärre meddelanden och notiser

Anteckningar om skalbaggars utbredning, levnadssätt m.m. jämte fynd i Åsele-trakten 1968

Dyschirius calceatus Er. Öl. Böda 26.6.1952, 6 ex hos *Bledius tricornis* Hbst., *Patrobus atrorufus* Ström, Lu lpm. Porjus 17.8.62, *Badister bispustulatus* F. Små. Högsby 6.5.61, inte »alltid enstaka», då vid Emån 4 ex anträffades på 1 m², *Harpalus anxius* Dft. Upl. Färentuna 11.5.58, *H. luteicornis* Dft. Små. Ruda 6.5.61, *Stenolophus mixtus* Hbst. Sdm. Ågesta 10.4.64, *Lionychus quadrillum* Dft. Upl. Ekerö 30.3.68, i antal på flera ställen i grusgroparna, där de anträffades i den fina sterila rassanden, *Cymindis macularis* Dej. Gotska Sandön 16.7.64, *Hydroporus fuscipennis* Schaum, Lu lpm. Saltoluokta-trakten 16.8.62, det. Sven Persson, *H. memnonius* Nic. Vstm. Fullerö 6.5.51, det. Sven Persson, *H. planus* F. Hls. Järvsö 23.9.50, koll. Karin Leiler, det. Sven Persson, *Colymbetes striatus* L. Lu lpm. Saltoluokta-trakten 13.8.62, *Hydraena britteni* Joy, P lpm. Jäckvik 19.7.53, i råttbo, *H. palustris* Er. Små. Södra Vi 4.6.52, *Cercyon marinus* Th. Sdm Nacka 2.7.68, flygande mot ljus, *Hydrobius rottenbergi* Gerh. Öl. Gårdby 22.5.50, *Enochrus bicolor* F. Dlsl. Ör 3.7.64, *Catops kirbyi* Spence Bl. Torhamn 21.8.63, *Agathidium discoideum* Er. Lu lpm. Vietas 8.8.66, på björkticka, *A. laevigatum* Er. P lpm. Jäckvik 21.7.53, i hö, *Stenichnus scutellaris* Müll. Vstm. Fullerö 6.5.51, *Euconnus claviger* Müll. Sdm. Taxinge 15.10.61, sällad ur lämningar efter fåglar och myror i ihålig ek, *Scydmaenus perrisi* Rtt. Små. Ålem 10.5.63, tillsammans med *S. hellwigi* Hbst. hos *Lasius brunneus*, *Scaphosoma boleti* Panz. Gtl. Fleringe 20.7.49, *Phloeonomus sjöbergi* A. Str. Gotska Sandön 30.8.54, Sdm Ågesta 16.9.45, tillsammans med *Laemophloeus corticinus* Er. hos *Polygraphus poligraphus* L. i unggran, *Trogophloeus arcuatus* Steph. Bl. Sjöarp 23.8.63, *Stenus umbratilis* Csy. Små. Blackstad 3.5.50, *Medon nigriceps* Kr. Ögl. Börrum 8.10.66, i kanten av gödselhög, *Scopaeus minutus* Er. Ögl. Vist 6.4.67, på sandig vägsluttning, *S. pusillus* Kies. Ögl. Åtvidabergstrakten 17.9.67, bland Hieracium-rötter i sandgrop, *Lathrobium rufipenne* Gyll. Bl. Sjöarp 13.5.59, *Xantholinus fracticornis* Müll. Små Vimmerby 26.4.44, *Philonthus splendidulus* Gr. Hls. Järvsö 13.10.51, under bark på tallstubbe, *Bolitobius striatus* Ol. Sdm. Nacka 2.4.66, *Tachinus marginatus* Gyll. Lu lpm. Vietas 15.6.67, vid basen av savande björk, *Leptusa norvegica* A. Str. Lu lpm. Vindelholmsfors 27.7.53, *Euryusa coarctata* Märk. Upl. Färentuna 20.4.68, vid sällning varm vårdag av förna, mossa och barkbitar vid ihålig ek med *Lasius brunneus* erhöles 9 ex av *E. coarctata*, 5 ex *Batrissodes delaportei* Aubé, mer än 50 ex *Scydmaenus hellwigi* Hbst., varav ca 90 % ♂♂, 1 ex *Cryptophagus dentatus* Hbst., 4 ex *Thamiaraea cinnamomea* Gr. och ca 200 ex *Lasius brunneus*. De flesta *coarctata*-exemplaren var mer eller mindre skadade, vilket

synes tyda på att de kläckts redan på hösten. Den 19.5.1962 togs här på samma sätt 3 ex *Trichonyx sulcicollis* Reich. tillsammans med *E. caarctata* och *S. hellwigi*. *Euryusa optabilis* Heer Dlr. Nås 27.5.60, i Formica-stack på blötmyr, *Autalia longicornis* Scheerp. Sdm. Nacka 5.11.66, *Atheta angusticollis* Th. Vstm Fullerön 6.5.51, *A. boletophila* Th. Sdm. Tyresö Viss Vass 16.8.53 under granbark, *A. euryptera* Steph. Lu lpm. Vietas, det. Th. Palm, *A. hyperborea* Brd. Lu lpm. Vietas 9.8.66, det. Th. Palm, *A. strandi* Bek. Lu lpm. Vietas 21.6.67, det. Th. Palm, *A. xanthopus* Th. Små. Ålem 11.6.52, det. A. Jansson, *Zyras laticollis* Märk. Sdm. Ösmo 1.5.67, hos *Lasius fuliginosus*, *Phloeopora nitidiventris* Fauv. Sdm. Tyresö 10.6.62, det. S. Lundberg, Vstm. Köpingtrakten 16.7.54, det. A. Jansson, *Dinarda dentata* Gr. Sdm. Tyresö Viss Vass 2.5.48, *Thiasophila canaliculata* Muls. Sdm. Tyresö Viss Vass 6.4.53, *Bryaxis laminata* Mtsch. Ögl. Vist 9.10.66, *Plegaderus caesus* Hbst. Upl. Älvkarleby Båtfors 4.6.49, Bro 1.4.64, i larvgångarna hos *Scolytus laevis* Chap., *P. vulneratus* Panz. Dlsl. Ed 2.7.64, i modergång hos *Blastophagus piniperda* L., *Micromalus flavicornis* Hbst. Sdm. Nacka 3.9.68, *Lygistopterus sanguineus* L. Dlsl. Ör 3.7.64, *Dasytes aerosa* Kies. Vgl. Källandsö 2.6.62, puppor i svartmurken ved i skåra i fallen asp kl. 8.6.62, *Athous rufus* De G. erhållen vid lampfångst av fjärilar på Lidingö [S. Faugert], *Xylobius corticalis* Payk. Dlsl. Ör 3.7.64, i död björk, *Melanophila cyanea* F. Dlsl. Ör 3.7.64, *Dryops nitidulus* Heer Gtl. Fleringe 20.7.49, *Dermestes atomarius* Er. Gotska Sandön 23.6.53, *Globicornis marginata* Payk. Vstm. Tidö 28.6.61, kl. ur murken björkved, *Anthrenus pimpinellae* F. Sdm. Ludgo 3.6.68, i antal i blommor av *Saxifraga granulata*, *Nemosoma elongata* L. Dlsl. Ed. 2.7.64, *Meligethes tristis* Sturm Upl. Svinnegarn 21.8.65, *Nitidula bipunctata* L. och *N. rufipes* Gotska Sandön 29.6.53, i torra oljedödade ejderungar på stranden, *Rhizophagus nitidulus* F. Upl. Älvkarleby Båtfors 29.6.63, ur larvhål i ek av *Hylocoetes dermestoides* L. drogs 1 ex *Rh. nitidulus* ut. Den hade i det närmaste ätit av analhornet på *Hylocoetes*-larven. *Cryptophagus fuscicornis* Sturm Sdm. Sundby Ekön 26.10.61, *Lathridius pandellei* Bris. P lpm. Jäckvik 23.7.53, i hö, *Enicmus fungicola* Th. Sdm. Julita 24.5.53, *Colydium filiforme* F. Sdm. Nacka 22.7.62, i död ek, *Scymnus rubromaculatus* Hbst. Små. Vimmerby 26.5.50, på fällda grova enar, och Ruda 9.9.64, *Cis boleti* Scop. Dlsl. Ör 3.7.64, *Cis dentatus* Mell. Öl. Halltorp 14.10.49 och Gstr. Oslättsfors 1.4.45, *Octotemnus glabriculus* Gyll. Dlsl. Ör 3.7.64, *Ernobius pini* Sturm Gotska Sandön 27.8.54, kl. ur talkottar, *Anobium nitidum* F. Dlsl. Ör Horsehål 3.7.64, *Xyletinus hansenii* A. Jns. Upl. Almunge 18.6.61, *Pytho depressus* L. Dlsl. Ed 2.7.64, *Salpingus castaneus* Panz. Boh. Hogdal 16.6.60, »vinterarten» nedbankad i antal från grov rödbarrig hängande tallgren med bl.a. angrepp av *Pogonochaerus decoratus*, *Salpingus reyi* Ab. Sdm. Nacka 26.1.64, *Orchesia fasciata* Ill. Boh. Hogdal Dynekilen 28.6.64, *Orchesia micans* Panz. Dlsl. Ör 3.7.64, *Phloeotrypa rufipes* Gyll. Sdm. Tyresö Viss Vass 13.7.47, *Scaphidema metallicum* F. Lu lpm. Saltoluokta 14.8.62, på björk, *Uloma culinaris* L. och *U. perroudi* Muls. Boh. Hogdal 28.6.64, i bakar i fuktig sågspån, *Hypophloeus fasciatus* F. Sdm. Nacka 22.7.62, hos *Colydium filiforme* i gammal ek, *Strangalia attenuata* L. Upl. Svinnegarn 27.7.68, längsgående slingrande larvgångar i vitrötad aspved nära den hårdare kärnveden, död imago satt kvar i flyghål, *Semanotus undatus* L. Dlsl. Ör 3.7.64, *Xylotrichus rusticus* L. Dlsl. Ed 2.7.64, *Clytus arietis* L. Dlsl. Ör 3.7.64, *Plagionotus arcuatus* L. Vstm. Strömsholm 30.5.62, kl. 16.6.62 ur grov gren av Acer, Dlsl. Ör 3.7.64, *Anaglyptus mysticus* L. Dlsl. Ör 3.7.64, i grov gren av Malus, Upl. Färentuna 61 kl. ur Tilia, Öl. Kastlösa 28.6.62, kl. ur Sambucus nigra. *Monochamus galloprovincialis* Ol. Lu lpm. Harsprånget 17.8.62, *M. sutor* L. Boh. Hogdal Dynekilen 28.6.64, allmän på lokalen, Artur Larsson har meddelat mig att han huggit

fram imago ur fälld asp! nära Mälärhöjden, *Mesosa nebulosa* F. Öl. Kastlösa 25.6.62, kl. ur *Salix caprea*, *Oplosia fennica* Payk. Boh. Hogdal Blomsholm 27.6.64, *Pogonochaerus decoratus* Frm. Boh. Hogdal 16.6.60, kl. ur grov tallgren, *Leiopus nebulosus* L. Dsl. Råstock 3.7.64, *Saperda similis* Laich. Dsl. Skällerud 4.7.64, *Chrysomela marginata* L. Små. Ålem 7.7.65, *Psylliodes crambicola* Lohse Gotska Sandön 19.7.63, på *Crambe maritima*, *Bruchidius fasciatus* Ol. Öl. Stora Rör 23.6.62, *Callsobruchus chinensis* L. Stockholm 1957, importerad, *Choragus sheppardi* Kirby Sdm. Tullgarn 13.7.63, kvällshåvad vid solexp. fallen delvis brunruten ek, *Salix* saknades i närheten, *Apion columbinum* Germ. Ögl. Gusum 24.6.66, allmän på *Lathyrus silvestris*, *A. meliloti* Kirby Upl. Enköping-trakten 30.8.65, *A. spencei* Kirby Upl. Svinnegarn 21.8.65, *Foucattia squamulata* Hbst. Bl. Sjöarp 16.5.59, *Ephimeropus petro* Hbst. Sdm. Nacka 29.4.62, i driftrand innanför gyttjig strand med *Typha*, *Iris*, *Carex* m.m., *Bagous puncticollis* Boh. Sdm., Nacka 29.10.60, vid Dammtorpssjön allmän tillsammans med *B. binodulus* Hbst., och *B. glabrirostris* Hbst., *Tanysphyrus makolskii* Smrecz. Ögl. Åtvidaberg Värnasjön 17.9.67, *Anthonomus pubescens* Payk. Bl. Kallinge 11.5.59, på tallblom, *Phytonomus fasciculatus* Hbst. Upl. Hjälstaviken 23.10.66, *Ph. viciae* Gyll. Små. Överum 3.7.65, *Ceuthorrhynchus ignitus* Germ. Små. Vimmerby 10.10.66, ganska allmänna angrepp i *Berte-roa incana*, *C. thomsoni* Kolbe Små. Vimmerby 30.7.67, *Rhinoncus bruchoides* Hbst. Vstm. Tidö 28.6.61, *Rhynchaenus pilosus* F. Vstm. Strömsholm 28.5.61, *Rh. populi* F. Boh. Hogdal Norra Hålt 17.6.60, massförekomst på rotskott av balsampoppel, av vars blad ibland endast nervnätet återstod, *Scolytus intricatus* Ratz. Dsl. Ör 3.7.64, *Hylesinus oleiperda* F. Små. Västrum 15.4.62 och Vgl. Kinnekulle Hjelm-säter 1.6.62, kl. 16.6.62 ur askkvistar, *Blastophagus minor* Hart. Boh. Hogdal 28.6.64 och Dsl. Ed 2.7.64, *Hylurgops palliatus* L. Dsl. Ed 2.7.64, *Polygraphus poligraphus* L. Dsl. Ör 3.7.64, *Crypturgus subcribrosus* Egg. Sdm. Ågesta 5.10.68, *Phthorophloeus spinulosus* Rey Lu lpm. Jaurekaska 18.8.62, *Pityogenes bidentatus* Hbst. Dsl. Ed 2.7.64, *P. quadridens* Hart. Dsl. Ör 3.7.64, *P. trepanatus* Nörl. Vgl. Kållandsö 2.6.62, Boh. Hogdal 16.6.60, i grova tallgrenar med bl.a. *Pogonochaerus decoratus*.

Följande för Åsele lappmark ej förut uppgivna skalbaggsarter anträffades den 11—14 juni 1968 i Åsele med omnejd

Dyschirius septentrionum Munst. allmän ihop med *Stenus bilineatus* J. Sahlb. på sandig vägslänt nära vattenfylt dike, *Pterostichus strenuus* Panz. vid sällning i hölada, *Agonum 4-punctatum* De G., *Coelambus impressopunctatus* Schall. i carex-kärr tillsammans med bl.a. *Hydroporus nigrita* F., *Agabus sturmi* Gyll. och *Gyrinus opacus* Sahlb., *Cercyon unipunctatus* L., *Laccobius bipunctatus* F., *Anisotoma axillaris* Gyll., *glabra* Kug. och *humeralis* F., *Agathidium laevigatum* Er., *Stenichnus bicolor* Denny i murken tallåga med bikokonger av björkbladsbitar (*Megachile* sp. kl. 22.6.68), *Scaphosoma assimile* Er., *Anthobium lapponicum* Mnh. i hjortronblommor, *Phloeonomus pusillus* Gr. och *sjöbergi* A. Str., *Xylodromus concinnus* Mrsh. i hölada, *Olophrum consimile* Gyll., *Arpedium brunnescens* J. Sahlb., *Oxyteles nitidulus* Gr., *Stenus bifoveolatus* Gyll., *S. bilineatus* J. Sahlb. på sandig vägslänt nära vattenfylt dike; arten anträffad på liknande lokaler utefter vägen Porjus—Vietas, *S. carbonarius* Gyll. och *S. juno* F., *Enaesthetus laeviusculus* Mnh., *Stilicus orbiculatus* Payk., *Lathrobium elongatum* L. och *teminatum* Gr., *Nudobius lentus* Gr., *Baptolinus pilicornis* Payk., *Philonthus nigrita* Gr. och *subnigritulus* Rtt. Följande

Philonthus-arter anträffades vid fuktigt belägen avfallshög: *laminatus* Creutz, *marginatus* Ström, *politus* L. och *varians* Payk. *Ontholestes tessellatus* Fourc., *Mycetoporus splendidus* Gr., *Tachyporus atriceps* Steph., *Tachinus pallipes* Gr., *Gymnusa brevicollis* Payk., *Myllaena intermedia* Er., *Gyrophæna boleti* L., *Placusa atrata* Sahlb., *Falagria sulcata* Payk., *Tachyusa leucopus* Mrsh., *Amischa analis* Gr., *Atheta aequata* Er., *arcana* i *Ips acuminata*-gångar, *atramentaria* Gyll., *euryptera* Steph., *graminicola* Gr., *palustris* Kies. och *subtilis* Scriba, *Phloeopora testacea* Mnk., *Oxy-poda umbrata* Gyll., *Aleochara inconspicua* Aubé, *Cantharis paludosa* Fall., *Denticollis borealis* Payk. larver varav en hade ätit av en *Pytho depressus*-larv, *Sericus brunneus* L., *Cyphon phragmiteticola* Nyh. ej ovanlig, *Meligethes aeneus* F. ej ovanlig i *Cardaminopsis*, *Epurea boreella* Zett. och *contractula* J. Sahlb., *Rhizophagus dispar* Payk. och *parvulus* Payk., *Dacne bipustulata* Thbg., *Enicmus consimilis* Mnh., *fungicola* Th., *hirtus* Gyll. och *minutus* L. i hölada, *E. rugosus* Hbst., *Corticaria lapponica* Zett., *Mycetophagus multipunctatus* F., *Ditoma crenata* F., *Cerylon deplanatum* Gyll. och *histeroïdes* F., *Cis boleti* Scop. Följande *Cis*-arter kl. ur *Polyporus fomentarius*: *bidentatus* Ol., *jacquemarti* Mell. *nitidus* F. och *punctulatus* Gyll. samt *Ennearthron affine* Gyll., (i antal kläcktes också vinglösa ex. av stekeln *Cephalonomia formiciformis* Westw., det. K.-J. Hedqvist) *Stephanopachys linearis* Kug. vid basen av brandskadad tall, *Oedemera lurida* Mrsh., *Schizotus pectinicornis* L. larver, *Leptura maculicornis* De G., *Strangalia quadrifasciata* L. larver, *Acanthocinus aedilis* L. larver, *Saperda carcharias* L. larvgångar i ungaspar, *perforata* Pall. larver och spånproppar i aspar, *Melasoma tremulae* F., *Apion simile* Kby., *Strophosomus rufipes* Steph., *Eremotes ater* L. i granstubbe, *Elleschus bipunctatus* L., *Pissodes pini* L. allmän i tallvindfällan med *Blastophagus piniperda* L. och *Ips acuminatus* Gyll., *Ceutorrhynchus floralis* Payk. på *Capsella* och *Cardaminopsis*, *Scolytus ratzeburgi* Jans., *Crypturgus pusillus* Gyll., *Phthorophloeus spinulosus* Rey, *Pityophthorus lichtensteini* Ratz., *Trypodendron lineatum* Ol. i vindfälld gran med massangrepp av *Ips typographus* L., *Pityogenes bidentatus* Hbst., *Orthotomicus proximus* Eich. och *suturalis* Gyll. i brandskadad tall.

Många av Åsele-arterna har Bengt Ehnström och Stig Lundberg bestämt åt mig. Jag vill här framföra mitt tack till dem, Thure Palm och Sven Persson för välvillig hjälp.

T-E Leiler

Meddelande till Nordens fjärilssamlare

Under årsskiftet 1969—70 utkommer »Nordens nattflyn» av Bertil Gullander. I arbetet avbildas i färg 422 arter (alla arter som hittillsdags tagits i Norden).

Nordens mätarfjärilar utkommer 1971.

Red.